31998R2760

ROZPORZĄDZENIE KOMISJI (WE) NR 2760/98
z dnia 18 grudnia 1998 r.
dotyczące wykonania programu współpracy transgranicznej w ramach programu Phare

KOMISJA WSPÓLNOT EUROPEJSKICH,

uwzględniając Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską,

uwzględniając rozporządzenie Rady (EWG) nr 3906/89 z dnia 18 grudnia 1989 r. w sprawie pomocy gospodarczej dla niektórych krajów Europy środkowej i wschodniej [1], ostatnio zmienione rozporządzeniem Rady (EWG) nr 753/96 [2], w szczególności jego art. 8,

a także mając na uwadze, co następuje:

Rada Europejska, podczas swego spotkania w Luksemburgu w grudniu 1997 r., określiła wzmocnioną strategię przedakcesyjną, która ma umożliwić wszystkim ubiegającym się państwom Europy Środkowej i Wschodniej ewentualne członkostwo w Unii Europejskiej, i w tym celu, zbliżenie się tych państw przed przystąpieniem w takim stopniu, w jakim jest to możliwe, do dorobku Unii;

Partnerstwa dla członkostwa, będące główną cechą wzmocnionej strategii przedakcesyjnej, określiły priorytety dalszej pracy w kierunku przystąpienia i muszą być uwzględnione w kontekście współpracy transgranicznej;

pierwsze lata wykonywania rozporządzenia Komisji (WE) nr 1628/94 [3], ustanawiającego program współpracy transgranicznej Phare w powiązaniu z Interreg, doprowadziły już do wielu pozytywnych wyników, w szczególności poprzez nawiązanie dialogu i współpracy między przygranicznymi regionami Unii Europejskiej i przylegającymi do nich regionami w państwach Europy Środkowej i Wschodniej, poprzez wkład od gospodarczego rozwoju w przygranicznych regionach tych państw, a także osiągnięcie większego zbliżenia do poziomu rozwoju Unii Europejskiej, oraz zaoferowano tym regionom możliwość zaznajomienia się z praktykami i procedurami Interreg, w tym z projektowaniem strategii rozwoju regionalnego dla regionów przygranicznych;

dalsza poprawa powinna być osiągnięta, w szczególności poprzez zwiększenie liczby projektów o rzeczywiście transgranicznym charakterze, oraz poprzez zwiększanie tempa ich wykonywania;

Rumunia, jako jedyny ubiegający się kraj nieposiadający wspólnej granicy z Unią, powinna także kwalifikować się do programu współpracy transgranicznej Phare;

program współpracy transgranicznej Phare będzie się stopniowo stawał częścią szerszej polityki rozwoju regionalnego w kontekście strategii przedakcesyjnej, co skoryguje obecną nierównowagę między środkami budżetowymi przydzielanymi do współpracy transgranicznej oraz innymi priorytetami przedakcesyjnymi, a także między różnymi regionami wewnątrz państw ubiegających się o członkostwo;

Rada wielokrotnie podkreślała potrzebę wzmocnienia współpracy i stymulowaniu integracji państw Europy Środkowej i Wschodniej oraz Wspólnoty Europejskiej, a także potrzebę wspierania stabilności i bezpieczeństwa w regionie;

z uwagi na przyszłe uczestnictwo przystępujących państw w polityce strukturalnej Unii wymagane jest dalsze zbliżenie programu współpracy transgranicznej Phare do Interreg, w szczególności poprzez ustanawianie wspólnych programów transgranicznych i wspólne programowanie struktur;

dla ubiegających się państw Europy Środkowej i Wschodniej, obecne geograficzne określenie programu współpracy transgranicznej Phare powinno być stopniowo rozszerzane tak, aby objęło, poza regionami przylegającymi do Unii Europejskiej, granice z innymi ubiegającymi się państwami będącymi beneficjentami Phare, w późniejszym zaś etapie także granice z innymi sąsiadującymi państwami korzystającymi z Phare lub z innych wspólnotowych programów pomocy, które także mogą się kwalifikować;

kwalifikujące się działania powinny być podobne do Interreg w ogólnych ramach partnerstw dla członkostwa;

niezbędne jest wzmocnienie udziału podmiotów lokalnych i regionalnych we współpracy transgranicznej, w celu wzmocnienia podejścia systemowego, w celu wspierania ich możliwości w zakresie programowania, wykonywania i monitorowania, oraz w celu umożliwienia organom lokalnym w regionach przygranicznych podejmowania decyzji w sprawach małych projektów o rzeczywiście transgranicznym charakterze poprzez ustanawianie funduszy małych projektów;

---

[1] Dz.U. L 375 z 23.12.1989, str. 11.
[2] Dz.U. L 103 z 26.4.1996, str. 5.
[3] Dz.U. L 171 z 6.7.1994, str. 14.

konieczne jest zastąpienie rozporządzenia (WE) nr 1628/94;

niniejsze rozporządzenie jest zgodne z opinią Komitetu ds. Restrukturyzacji Gospodarczej w Niektórych Państwach Europy Środkowej i Wschodniej,

PRZYJMUJE NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE.

Artykuł 1

W ogólnych ramach programu Phare, określonych w rozporządzeniu (EWG) nr 3906/89, opisane poniżej zasady mają zastosowanie do finansowania działań o charakterze strukturalnym w przygranicznych regionach państw Europy Środkowej i Wschodniej, będących beneficjentami Phare.

Działania te będą wykonywane z uwzględnieniem kierunków polityki strukturalnej Wspólnoty, w szczególności Interreg,

Artykuł 2

1. Kwalifikującymi się granicami są granice między państwami Europy Środkowej i Wschodniej a Wspólnotą oraz między następującymi ubiegającymi się krajami: Bułgarią, Republiką Czeską, Estonią, Węgrami, Łotwą, Litwą, Polską, Rumunią, Słowacją i Słowenią.

2. Dane regiony przygraniczne zostaną ustalone przez każdy zainteresowany kraj w porozumieniu z Komisją, z uwzględnieniem metodologii przyjętej dla Interreg.

3. Podział środków między kraje beneficjentów dokonywany jest z uwzględnieniem kryteriów liczby ludności, PKB w przeliczeniu na jednego mieszkańca oraz powierzchni danych regionów przygranicznych.

Artykuł 3

Dotacje Wspólnoty w ramach tego programu będą finansować przede wszystkim przez uczestnictwo danego państwa Europy Środkowej i Wschodniej w projektach wspólnych dla każdego państwa, z którym dane państwo ma wspólną granicę, jak określono w art. 2.

Celem tych projektów jest:

i) wspieranie współpracy regionów przygranicznych w państwach Europy Środkowej i Wschodniej z przyległymi regionami w państwie ościennym, jak określono w art. l, tym samym zaś udzielanie regionom przygranicznym w Europie Środkowej i Wschodniej pomocy w przezwyciężaniu specyficznych problemów rozwojowych, jakie mogą wynikać, między innymi, z pozycji w gospodarkach krajowych, w interesie miejscowej ludności oraz w sposób zgodny z ochroną środowiska;

ii) wspieranie tworzenia i rozwoju sieci współpracy po obu stronach granicy, oraz utworzenia powiązań tych sieci z szerszymi sieciami Wspólnoty.

Artykuł 4

1. W regionach przygranicznych wybranych zgodnie z art. 2., projekty włączane do programu współpracy transgranicznej mogą przyjmować formę:

i) projektów powiązanych ze środkami wspieranymi ze środków Interreg lub innych programów pomocy zewnętrznej Wspólnoty,

ii) projektów uzgadnianych przez dane kraje, wywierających wpływ transgraniczny, przyczyniających się do rozwoju struktur w regionach przygranicznych oraz ułatwiających współpracę między tymi krajami jako całością.

2. Szczególną uwagę zwraca się na projekty w odniesieniu, do których jest zapewnione współfinansowanie przez organy lokalne lub podmioty gospodarcze lub w ich imieniu w państwach Europy Środkowej i Wschodniej.

3. Finansowanie może obejmować środki z innych Państw Członkowskich Unii Europejskiej oraz państw Europy Środkowej i Wschodniej, z międzynarodowych instytucji finansowych, oraz innych źródeł prywatnych i publicznych.

Artykuł 5

l. Działania, które mogą być finansowane w ramach tego programu mogą obejmować:

a) zmniejszanie administracyjnych i instytucjonalnych przeszkód wolnego przepływu osób, produktów lub usług przez granicę, z uwzględnieniem aspektu bezpieczeństwa takich przepływów;

b) poprawę infrastruktury, w szczególności urządzeń komunikacyjnych oraz lokalnych dostaw wody, gazu i elektryczności, z korzyścią dla obszarów przygranicznych;

c) ochronę środowiska, na przykład gospodarkę odpadami, środowiskiem i zapobieganie zanieczyszczeniom, w związku z problemami pogłębianymi bliskością granicy zewnętrznej;

d) środki rozwoju rolnictwa i obszarów wiejskich, ze zwróceniem szczególnej uwagi na ułatwienie realizacji projektów współpracy transgranicznej;

e) środki w dziedzinach energii i transportu, mające na celu uzupełnianie rozwoju sieci transeuropejskich, zgodnie z orientacjami przyjętymi przez Komisję;

f) działania związane z polityką Wspólnoty w dziedzinie wymiaru sprawiedliwości i spraw wewnętrznych;

g) promowanie współpracy gospodarczej, rozwoju przedsiębiorstw, współpracy finansowej i współpracy między instytucjami reprezentującymi sektor gospodarczy (np. izby handlowe);

h) pomoc w inwestycjach oraz dostarczanie wspierających usług i ułatwień, w szczególności transferu technologii oraz obrotu dla małych i średnich przedsiębiorstw;

i) działania na rzecz kształcenia i zatrudnienia;

j) lokalny rozwój gospodarczy, włączając turystykę;

k) środki wspierające współpracę w dziedzinie ochrony zdrowia, w szczególności wspólne wykorzystywanie środków i urządzeń na podstawie transgranicznej;

l) rozwój lub tworzenie urządzeń i zasobów ułatwiających przepływ informacji i komunikację między regionami przygranicznymi, w tym wspieranie transgranicznego radia, telewizji, gazet i innych mediów;

m) wymianę kulturalną;

n) inicjatywę w dziedzinie lokalnego zatrudnienia, edukacji i szkolenia.

Działania wymienione w lit. j)-n) mogą być jednak finansowane tylko na warunkach określonych w art. 5 ust. 2.

2. W związku z zachęcaniem do wspólnych działań na małą skalę z udziałem lokalnych podmiotów z regionów przygranicznych oraz zwiększeniem ich możliwości w zakresie określania, rozwijania i wykonywania takich działań, w każdym regionie przygranicznym można utworzyć wspólny fundusz małych projektów, do którego można przekazywać ograniczoną wartość procentową środków przeznaczanych na odpowiednie programy i inicjatywy współpracy transgranicznej.

3. Szczególną uwagę zwraca się na środki o silnym charakterze współpracy transgranicznej planowane w ścisłej współpracy z organami regionalnymi i lokalnymi w obszarach przygranicznych i które obejmują ustanawianie i rozwijanie struktur wspólnego zarządzania mających na celu rozszerzanie i pogłębianie współpracy transgranicznej między agencjami publicznymi i parapublicznymi, a także organizacjami o celu niezarobkowym.

4. Ustanawianie planów rozwoju regionów przygranicznych, wskazywanie projektów i formułowanie programów, analizy możliwości wykonania, pomoc w wykonywaniu programów oraz monitorowanie i/lub badania oceniające mogą również być finansowane.

Artykuł 6

1. Wkład wspólnotowy, co do zasady ma formę dotacji. Jednak w każdym przypadku, gdy dotacja Wspólnoty przyczynia się do finansowania czynności generujących dochody, Komisja ustala, w porozumieniu z odpowiednimi organami, zasady finansowania, które mogą obejmować współfinansowanie z dochodów z projektu lub zwrot początkowych dotacji.

2. Pomoc może pokrywać wydatki na przywóz oraz lokalne wydatki potrzebne do realizowania projektów i programów.

Z finansowania przez Wspólnotę wyłączone są zobowiązania podatkowe i opłaty oraz nabycie nieruchomości.

3. Pokrywane koszty mogą obejmować koszty pomocy technicznej, badań, szkolenia i innych środków budowania instytucji; koszty programów dostaw podstawowych sprzętu lub wkładu, operacji inwestycyjnych, w tym programów pracy.

4. Koszty utrzymywania i koszty operacyjne w państwach Europy Środkowej i Wschodniej mogą być pokrywane tylko podczas fazy wstępnej i w sposób degresywny.

Artykuł 7

1. Dla każdego regionu przygranicznego powołany będzie Wspólny Komitet ds. Współpracy składający się z przedstawicieli danych krajów, w tym przedstawicieli lokalnych i regionalnych oraz z przedstawicieli Komisji.

2. Wspólny Komitet ds. Współpracy przygotowuje wspólny dokument programowania transgranicznego w perspektywie wieloletniej; dokument ten zawierać będzie opis wspólnych rozwojowych strategii i priorytetów dla regionu, traktowanego jako jeden podmiot społeczno-gospodarczy i geograficzny, oraz przepisy dotyczące wspólnego wykonywania. Dokument ten będzie kierował programowaniem i wykonywaniem działań podejmowanych w ramach odpowiednich programów oraz inicjatyw współpracy transgranicznej, wspomaganych przez Wspólnotę Europejską.

3. Wspólny Komitet ds. Współpracy określi raz na rok wspólny zbiór projektów, biorąc pod uwagę wspólny dokument programowania transgranicznego przewidziany na podstawie ust. 2. Zalecenia w odniesieniu do projektów będą przekazywane Komisji przez rząd danego państwa Europy Środkowej i Wschodniej na podstawie propozycji przedstawionych przez właściwe organy.

Artykuł 8

l. Komisja sformułuje propozycję programu, jedną dla jednej granicy, biorąc pod uwagę wspólny dokument programowania transgranicznego określony na podstawie art. 7 ust. 1 oraz dalsze zalecenia Wspólnego Komitetu ds. Współpracy dotyczące projektów, które będą finansowane w ramach programu, po przekazaniu przez rząd danego państwa Europy Środkowej i Wschodniej.

2. Dotacja stanowiąca cały lub częściowy wkład państwa Europy Środkowej i Wschodniej do wspólnego projektu będzie zatwierdzona zgodnie z procedurą określoną w art. 9 rozporządzenia (EWG) nr 3906/89 oraz uzgodniona z danym krajem otrzymującym za pomocą memorandum finansowego.

Artykuł 9

l. Komisja zarządza tą pomocą zgodnie z normalną praktyką stosowaną w odniesieniu do pomocy dla Europy Środkowej i Wschodniej, jak określono w treści rozporządzenia (EWG) nr 3906/89.

2. W każdym przypadku, gdy to możliwe powinno się tworzyć wspólne struktury monitorujące, w celu ułatwienia wykonywania programów.

Artykuł 10

Podczas realizacji celów określonych zgodnie z art. 3, Komisja zapewnia koordynację i spójność pomocy z Phare, innych programów pomocy zewnętrznej oraz pomocy ze środków funduszy strukturalnych.

Artykuł 11

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie trzeciego dnia po jego opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Wspólnot Europejskich* oraz z tym dniem zastępuje rozporządzenie (WE) nr 1638/94.

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich Państwach Członkowskich.

Sporządzono w Brukseli, dnia 18 grudnia 1998 r.

W imieniu Komisji

Hans VAN DEN BROEK

Członek Komisji